

Den der kommer aller sidst.....

Tað var av tilvild, at tað kom so langt sum til sakarmál um Heygadrang, tí tað var av tilvild, at tað júst var Heygadrangur, ið var í gerð á Skála Skipasmiðju, tá hon fór av knóranum

Tað er eitt stórt ivamál, um 11 mans í dag høvdu sitað á Parnasinum á Hotel Hafnia í dagavis í gítta Heygadrangsmálinum, var tað ikki so óheppið, at hetta skipið stóð í gerð, tá skipasmiðjan fór á húsagang

seinast. Av tilvild var tað Heygadrangur, ið kom í svørtu grýtuni, tí hann var seinastur.

Hetta var nakað av tí, ið kom fram, tá Jógvan Sundstein varð avhoyrdu týsdagin.

Hann kendi lítið til Heygar. Ikki fyrr enn hann hevði tikið við sum lögmaður í 1989, og allir trupulleikarnir byrjaðu.

Fáar dagar eftir at hann tók við, komu teir frá skipasmiðjuni og boðaðu frá, at nú bar ikki til meira, og landsstýrið tók ta stöðu ikki at leggja nakað út, og so fór skipasmiðjan av knóranum. Aftaná hetta hevði landsstýrið fleiri fundir við Heygar, og fleiri uppskot vóru frammi um, hvar skipið kundibrukast til í øðrum londum. Landsstýrið skuldi

yvirtaka skipið frá Heygum, ið var byggiharri, fyri fimm mió. krónur, men tað vildi landsstýrið ikki, tí landsstýrið hekk upp á byggilánið (ið við rentum kom upp á uml 100 mió. krónur), og landsstýrið kuni ikki lata fyrrverandi eiganum skipið aftur, og teir sluppu skaðleysir, segði Jógva Sundstein.

Uppaftur seinni, tá alt var farið av knóranum, høvdu teir í Heygum boðið 40 mió. krónur fyri skipið, men landsstýrið helt hetta vera ov lítið. Landsstýrið ætlaði at fáa meira fyri skipið. Tað fekk landsstýrið tó ikki. Heygadrangur varð seldur av landinum fyri 28,5 mió. krónur.

Tá skipasmiðjan var farin á húsagang, bað landsstýrið avtøkustjórarnar gera eina

kanning av viðurskiftunum, tí vandi var fyri, at landið fór at missa fyri fleiri 100 mió. krónur av Heygadrangi, Ocean Castle umframt skipasmiðjuni sjálvari.

Jógvan Sundstein segði, at landsstýrið hevði ætlað at fingið eina heildarfrágreiðing. Men frágreiðingin hjá avtøkustjórnum var um Heygadrang. Tað kom fram, at áheitanin frá landsstýrinum var orðað sum ein áheitan um at kanna Heygadrang. Einku var gjørt við at kanna politiska ella umsitningarliga ábyrgdarloysið, ið avtøkustjórarnir høvdu nevnt sum eina møguliga orsök til stöðuna á Skála.

randi

Formaðurin uttanfyri alt

Christian Oluf Simonsen, nevndarformaður í Heygum, læt alt upp í hendurnar á sínum ráðgevum

Týsdagin seinnapartin var Christian Oluf Simonsen avhoyrður sum vitni.

Hann kom inn í nevndina í 1985 og var formaður í P/F Heygum. Hann hevði sett 100.000 í, men var ikki gvið til nakrar serligar samráðingar um sáttmálar, tí hann var fyri tað mesta í Grønlandi við skipi sum maskinmeistari. Av tí at hann hevði siglt síðan hann var fimtan ára gamal, hevði hann spart nógvar pengar saman.

Ákærin kom við nógva spurningum, ið vitnið segði seg ikki vera færan fyri at svara, tí hann hevði ikki lutikið í nøkrum ta fyrstu tíðina.

Hann visti so lítið um figgingina, tí reiðarið hevði bæði figgarligan ráðgeva og tekniska ráðgeva. Hansara leiklutur í nøkrum samráðingum hevði bara verið viðvíkjandi maskinarinum, ið Heygadrangur skuldi hava.

Christian Oluf Simonsen hevði tó hoyrt ráðgevarnar tosa um at læna pengar. Í teimum árunum var so lætt at fáa lán bæði frá bankum og øðrum.

Hann visti eisini at siga, at reiðarið hevði samband við m.a. motorleverandara, ið vóru sinnaðir at veita lán. Hann helt, at hetta lán skuldi gjaldað aftur aftaná seks ár, men dugdi ikki at svara uppá, hví lánið varð gildið aftur fyrr enn so. Hansara fatan var, at hetta skuldi vera persónligt lán, ið teir sjálvir skuldu gjalda aftur.

Tað var eisini nakað

við at keypa obligatiónir eftir Helsingør-skipanini (t.v.s. at finna figging á sama hátt, ið nýtt varð á eini danskari skipasmiðju til skipabygging, blkv.).

Landstýrið vildi hava arbeiðið heim

Christian Oluf Simonsen var sannførdur um, at tað var landsstýrið, ið stöðgari Heygum í at byggja skipið í Noregi. Hetta hevði hann frá einum norskum umboðsmanni, hann hevði hitt eina ferðina, skipið, sum hann sigldi við var tí umvælingar í Danmark. Umboðsmaðurin var nevniliga nevndarlimur fyri norska bankan, ið skuldi veita figging. Landsstýrið mundi hava stöðgað ætlanini um at byggja í Noregi fyri at fáa arbeiðið gjørt í Føroyum, helt hann.

Ákærin ilskaðist inn á vitnið, ið visti so lítið, tá hann hevði verið nevndarformaður. Advokaturin Manfred Petersen legði tá uppí og spurdi Christian Oluf Simonsen, hví hann var stjóri. - Jú teir vóru tveir, hin vildi ikki, og tann triði, Finnboi Christiansen var stjóri.

Ákærin kom eisini inn á, at pengar vóru settir av til broytingar í byggitíðini. Hann vildi vita, hvat skuldi gerast við hesar pengar, um teir ikki vóru brúktir til broytingar.

- So kundi vit keypt obligatiónir fyri teir eftir Helsingør-skipanini, gíti eg, svaraði Christian Oluf Simonsen.

randi

Fekk einki at vita

Ivan Johannesen fýltist á, at hann sum figgarnevndarlimur fekk ov fáar upplýsingar um skip, ið byggjast skuldu á árunum 1984 til 1988 um

Pauli Ellefsen og Ivan Johannesen vilja báðir vera við, at tá teir ráddu fyri borgum, gjørdur teir sær meira ómak við at kanna eginpeningin í teimum skipum, ið byggjast skuldu. Tað var slakað, tá nýtt landsstýrið kom til, hava teir sagt.

Týsdagin segði Ivan Johannesen, at hann í figgarnevndini hevði biðið um at fáa eitt yvirflit yvir eginpeningin í øllum 16 skipunum í skipapakkanum. Har vóru fyra línuskip, eitt projekt hjá Tormóði Dahl, og tey var ætlanin at byggja við ongum eginpeningi. Hesi skip vóru bygd, men Ivan Johannesen hevði ikki sæð, hvussu tey vóru figgjað.

Hann hevði bara sæð samansetingina av eginpeninginum í einum skipi, og tað var Andrias í Hvannasundi. Har vóru

tveir milliónir í vanligum eginpeningi og 6,6 milliónir í ansvarligum innskotspeningi, ið Ivan tá ikki visti hvat var. 4,1 milliónum skuldi Mortan Johannesen standa fyri, og Ivan Johannesen hevði ívast í, um Mortan Johannesen kundi vera góður fyri so nógvar

pengar.

Ivan Johannesen segði, at tey fyra árin, hann var formaður í figgarnevndini, svaraði hann altíð, tá aðrir limir settu spurningar. T.d. hevði Atli Dam sagt, at eingin eginpeningur var í Star-skipunum, og tveir ferðir hevði hann útvegað

upplýsingar um eginpeningin, ið visti seg at vera í lagi.

Ivan Johannesen segði eisini, at tá hann tók við sum formaður, hevði Kristoffur Thomassen sagt, at tað ikki var uppgávan hjá figgarnevndini at kanna eginpeningin, tað skuldi lands-

stýrið gera.

Hann hevði eisini loyft sær at ívst í, at eginpeningur kundi vera, tá tey dyru skipini vóru bygd, og bara 2-3 eigarar vóru, tí tað vóru nógvar pengar at leggja á borðið.

Tað kom fram, at skrivði, Atli Dam hevði gjørt viðvíkjandi skipapakkanum, ikki varð lagt fyri figgarnevndina. Ivan Johannesen hevði

biðið um hetta skriv, men bara meirlutin fekk tað.

Í eini fundarfrásøgn frá figgarnevndarfundi stóð, at ein minniluti hevði sett fram spurning viðvíkjandi Tvørrar Trolarafelag. Hesin minniluti var ikki Ivan Johannesen men Svend Aage Ellefsen, ið hevði ívast í politiska reinførunum.

randi